

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Semantyka leksykalna - wykład		8.0.13966	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Języka Polskiego			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia polska	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Dagmara Maryn-Stachurska; dr hab. Róża Wosiak-Śliwa, profesor uczelni; prof. dr hab. Bożena Matuszczyk-Podgórska; dr hab. Ewa Badyda, profesor uczelni; dr hab. Beata Milewska, profesor uczelni; dr Katarzyna Borkowska; dr hab. Izabela Kępka, profesor uczelni; prof. dr hab. Jolanta Kowalewska-Dąbrowska; dr hab. Lucyna Warda-Radys, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		1	
Wykład		15 godzin - udział w zajęciach;	
Sposób realizacji zajęć		10 godzin - przygotowanie do zajęć i kolokwium zaliczeniowego.	
zajęcia w sali dydaktycznej		Razem: 25 godzin = 1 ECTS.	
Liczba godzin			
Wykład: 15 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Wykład konwersatoryjny		Sposób zaliczenia	
- Wykład z prezentacją multimedialną		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		- Kolokwium pisemne	
		- kolokwium	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenia na podstawie kolokwium (100%).	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			
zakładany efekt uczenia się		kolokwium	
		Wiedza	
K_W07		+	
		Umiejętności	
K_U02		+	
K_U05		+	
		Kompetencje społeczne	
K_K02		+	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne			
Brak wymagań formalnych.			

<p>B. Wymagania wstępne Bez wymagań wstępnych (chyba że prowadzący postanowi inaczej).</p>	
<p>Cele kształcenia Zapoznanie uczestników zajęć z najważniejszymi pojęciami semantyki leksykalnej na tle podstawowych zagadnień teoretycznych semantyki, pragmatyki i leksykografii.</p>	
<p>Treści programowe Charakterystyka semantyki jako dyscypliny naukowej (w opozycji do gramatyki i pragmatyki). Semantyka leksykalna a semantyka zdania. Pojęcie znaczenia. Funkcja semantyczna a inne funkcje wyrażen językowych (funkcja gramatyczna i funkcja pragmatyczna: stylistyczne, socjalne, terytorialne, chronologiczne oraz idiolektałne zróżnicowanie leksyki). Pojęcie jednostki leksykalnej. Zasady wyodrębniania leksykalnych jednostek języka. Wieloznaczność jednostek leksykalnych. Podstawowe relacje semantyczne między jednostkami: hiponimia, synonimia, antonimia i konwersja. Pola leksykalne. Problemy definiowania znaczeń. Wykrywanie postulatów znaczeniowych języka. Semantyka a leksykografia. Definicje słownikowe a definicje encyklopedyczne (znaczenie a oznaczanie). Rodzaje definicji słownikowych. Metody konstruowania definicji. Warunki poprawności definicji i główne błędy w definiowaniu znaczeń. Opcjonalnie: inne zagadnienia według wyboru prowadzącego.</p>	
<p>Wykaz literatury</p> <p>Na początku semestru prowadzący ustala zestaw lektur wymaganych do zaliczenia przedmiotu</p> <p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <p>A.1. wykorzystywana podczas zajęć Bednarek A., Grochowski M., 1993, Zadania z semantyki językoznawczej, Toruń; słowniki języka polskiego;</p> <p>A.2. studiowana samodzielnie przez studenta j.w.</p> <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apresjan J.D., 1974, Leksykalna semantyka. Sinonimiczne środki jazyka, Moskwa (pol.: Semantyka leksykalna. Sinonimiczne środki języka, Wrocław 2000). • Bańko M., 1994, Nowe definicje w „Nowym słowniku języka polskiego”, „Poradnik Językowy”, 9. • Bogusławski A., 1973, Właściwości pragmatyczne wyrażen równoznacznych. Projekt schematu, „Pamiętnik Literacki”, 3. • Bogusławski A., 1976, O zasadach rejestracji jednostek języka, „Poradnik Językowy”, 8. • Bogusławski A., 1987, Obiekty leksykograficzne a jednostki języka, w: Studia z polskiej leksykografii współczesnej, red. Z. Saloni, t. II. • Bogusławski A., 1993, „Znaczenie” a „językowa konwencja poznawcza”, w: O definicjach i definiowaniu, red. J.Bartmiński, R.Tokarski, Lublin: UMCS, s. 35-45. • Encyklopedia językoznawstwa ogólnego, 1999, red. K. Polański, Wrocław (wybrane hasła). • Grochowski M., 1982, Zarys leksykologii i leksykografii, Toruń. • Grochowski M., 1988, Podstawowe zasady definiowania wyrażen w słowniku jednojęzycznym, w: Wokół słownika współczesnego języka polskiego, red. W. Lubaś, Wrocław. • Grochowski M., 1993, Konwencje semantyczne a definiowanie wyrażen językowych, par. 1.4. (s.24-33). • Grochowski M., 1993, Obiekty, cele i metody definiowania a rodzaje definicji, w: O definicjach i definiowaniu, red. J.Bartmiński, R.Tokarski, Lublin: UMCS, s. 35-45. • Grzegorzczkowska R., 2001, Wprowadzenie do semantyki językoznawczej, Warszawa (wyd. III). • Lyons J., 1977, Semantics 1, 2 (pol.: Semantyka 1, Warszawa 1984, Semantyka 2, Warszawa 1989). • Keenan, E.L., 1989, Dwa typy presupozycji w języku naturalnym, „Przegląd Humanistyczny”, 1, s. 141-149. • inna lektura zalecana przez Prowadzącego. 	
<p>Kierunkowe efekty uczenia się</p> <p>K_W07 K_U02, K_U05 K_K02</p>	<p>Wiedza</p> <p>K_Wo7 Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, czym zajmuje się semantyka jako dyscyplina naukowa (K_Wo7); • zna i rozumie terminologię lingwistyczną związaną z przedmiotem (K_Wo7); • rozumie różnicę między wiedzą o języku (jego systemie leksykalnym) a wiedzą o rzeczywistości pozajęzykowej (K_Wo7); • podejmuje próby opisu znaczenia poszczególnych wyrażen oraz charakterystyki ich wartości pragmatycznej (K_Wo7); • rozpoznaje podstawowe relacje w zbiorze jednostek leksykalnych i potrafi scharakteryzować rodzaj definicji słownikowej oraz ocenić jej poprawność (K_Wo7); • zna zasady wyodrębniania jednostek leksykalnych języka oraz procedury badawcze służące wykrywaniu zależności semantycznych (K_Wo7). <p>Umiejętności</p> <p>K_Uo2, K_Uo5</p>

Student:

- opracowuje zadaną lekturę, stawia pytania i poszukuje odpowiedzi (K_U02);
- komunikuje wyniki swoich dociekań w języku właściwym dla dyscypliny, poprawnym i jasnym (K_U02);
- uzasadnia sądy (K_U05);
- rozwiązuje zadania przewidziane tematem zajęć, wykorzystując poznane procedury badawcze – wyodrębnia leksykalne jednostki języka, wykrywa polisemię, rozpoznaje i nazywa relacje semantyczne między jednostkami, rozróżnia właściwości gramatyczne, semantyczne i pragmatyczne wyrażań, analizuje definicje słownikowe, ocenia ich poprawność; (K_U05).

Kompetencje społeczne (postawy)

K_Ko2

Student:

- potrafi weryfikować przyswajane treści językoznawczych oraz docenia wartość posiadanej wiedzy w rozwiązywaniu różnorodnych problemów (K_Ko2);
- wykazuje samodzielność w myśleniu i działaniu (K_Ko2);
- rzetelnie ocenia posiadane kompetencje w zakresie podejmowanego tematu, zachowuje ostrożność w wyrażaniu opinii (K_Ko2);
- przyjmuje odpowiedzialność za własną pracę i za własne słowa (K_Ko2).

Kontakt

dagmara.maryn@ug.edu.pl